

AEI: Motorina ar putea depasi 10 lei l litru în septembrie, în cazul escaladarii conflictului din Golf

Pretul motorinei ar putea depasi pragul de 10 lei/litru în luna septembrie, în cazul escaladarii conflictului din Golf, pe fondul scumpirii petrolului si al aprecierii dolarului fata de leu, sustine presedintele Asociatiei Energia Inteligenta (AEI), Dumitru Chisalita, într-o analiza publicata joi.

"Piata petrolului traverseaza una dintre cele mai complicate perioade din ultimii ani. Chiar daca tensiunile din Orientul Mijlociu si din zona Golfului Persic au readus în prim-plan riscul unor perturbari ale aprovizionarii mondiale, reactia cotationilor internationale a ramas, pâna în prezent, surprinzator de moderata. Brent continua sa oscileze în jurul nivelului de 84-86 dolari/baril, semn ca investitorii considera înca faptul ca exista suficiente mecanisme capabile sa amortizeze un soc imediat asupra ofertei mondiale", precizeaza Dumitru Chisalita.

În opinia sa, diferenta fata de începutul anului este una esentiala. Astfel, daca în primele luni pietele aveau încredere ca orice perturbare poate fi compensata rapid prin utilizarea rezervelor strategice si prin redirectionarea fluxurilor comerciale, astazi aceste mecanisme sunt considerabil mai slabite.

"Rezervele strategice utilizate pentru stabilizarea pietei sunt mai reduse decât în urma cu doar câteva luni. În acelasi timp, traficul prin Strâmtoarea Hormuz continua sa reprezinte unul dintre cele mai importante puncte vulnerabile ale comerțului mondial cu energie. Aproximativ 20% din consumul global de petrol si aproape o cincime din comerț mondial cu gaze naturale lichefiate tranziteaza aceasta ruta maritima. Orice perturbare, chiar si temporara, produce imediat cresteri ale costurilor logistice, ale primelor de asigurare si ale tarifelor de transport.

Acesta este motivul pentru care piata începe sa priveasca riscul geopolitic nu doar ca pe o amenintare temporara, ci ca pe un cost structural care trebuie inclus în pretul fiecarui baril", noteaza specialistul în energie.

El considera ca, în aceasta saptamâna, nu vor fi modificari importante ale preturilor la benzina si motorina în România.

"Media cotationilor internationale ale petrolului din ultimele saptamâni nu au crescut suficient de nivelurile actuale pentru a produce ajustari vizibile la pompa. În urmatoarele doua saptamâni, scenariul cel mai probabil este ca Brent sa evolueze într-un interval cuprins între 85 si 90 dolari/baril. Atât timp cât nu apare un eveniment major - precum blocarea aproape completa a traficului prin Hormuz, lovirea unor mari terminale petroliere sau extinderea conflictului asupra principalilor producatori din Golf - piata va continua probabil sa alterneze perioadele de tensiune cu cele de aparenta calmare", mai arata analiza.

AEI estimeaza urmatoarea distributie a probabilitatilor în urmatoarele 2 saptamâni: 60% sanse ca Brent sa ramâna între 85 si 90 dolari/baril; 30% sanse pentru o urcare în intervalul 90-100 dolari/baril si 10% sanse pentru depasirea pragului psihologic de 100 dolari/baril.

"În situatia în care conflictul continua în urmatoarea luna, atentia investitorilor se va muta dinspre declaratiile politice catre disponibilitatea fizica a petrolului. Daca exporturile iraniene ramân limitate, daca traficul prin Hormuz continua sa fie perturbat si daca nu apare un progres diplomatic credibil, intervalul de 90-100 dolari/baril devine unul plauzibil. Este si perioada în care numeroase banci de investitii avertizeaza ca pietele pot începe sa reactioneze accelerat daca perturbarile persista", noteaza Chisalita.

Privind doua luni înainte, scenariile se diversifica, sustine el.

"Scenariul de baza, caruia îi atribui aproximativ 50% probabilitate, presupune continuarea conflictului fara extindere regionala majora. În acest caz, Brent ar putea oscila între 100 si 110 dolari/baril. Scenariul negativ, cu o probabilitate de aproximativ 35%, presupune atacuri repetate asupra infrastructurii energetice, reducerea semnificativa a transportului prin Hormuz si utilizarea aproape completa a rezervelor strategice. În aceasta situatie, petrolul poate urca în intervalul 110-120 dolari/baril. Scenariul extrem, caruia îi atribui aproximativ 15% probabilitate, ar presupune blocarea aproape totala a Strâmătorii Hormuz, atacuri asupra infrastructurii energetice din Arabia Saudita sau Emiratele Arabe Unite si extinderea conflictului catre alte state din Golf. Într-un asemenea context, Brent ar putea depasi temporar 120 dolari/baril, piata reactionând disproporționat la perspectiva unei lipse fizice de petrol", a presedintele AEI.

Cea mai mare greseala este sa privim exclusiv evolutia petrolului. Pe consumatorul român îl afecteaza întregul lant economic: pretul petrolului, cursul dolar/leu, costurile de rafinare si transport, accize, TVA, pretul final la pompa, considera acesta.

Mai mult de jumatate din pretul platit la pompa este reprezentat de taxe. Din acest motiv, o crestere de 10% a petrolului nu produce automat o crestere de 10% a carburantilor. Însa atunci când petrolul si dolarul cresc simultan, efectele se cumuleaza si se transmit rapid catre consumatorul final.

Potrivit AEI, analiza porneste de la trei ipoteze: Brent urca gradual spre intervalul 95-110 dolari/baril; cursul dolar/leu se apreciaza de la aproximativ 4,5-4,6 lei catre 4,6-4,8 lei pe fondul cresterii aversiunii globale fata de risc, iar autoritatile române nu introduc noi scheme de compensare si nu reduc taxele aplicate carburantilor.

"Scenariul cel mai probabil presupune un Brent între 95 si 105 dolari/baril si un curs dolari/leu în intervalul 4,6-4,7 lei/dolari. În acest scenariu, în urmatoarele doua saptamâni benzina ar putea urca catre 8,75-8,80 lei/litru, iar motorina catre 9,60-9,70 lei/litru. În aproximativ o luna, benzina ar putea ajunge în intervalul 9,00-9,10 lei/litru, în timp ce motorina ar putea fi comercializata între 9,90 si 10,00 lei/litru.

Daca tensiunile persista timp de doua luni, estimarea AEI indica valori de aproximativ 9,10-9,40 lei/litru pentru benzina si 10,05-10,25 lei/litru pentru motorina, sustine specialistul.

"Motorina va continua, cel mai probabil, sa ramâna mai scumpa decât benzina. Europa este structural deficitara la distilate medii, iar cererea pentru motorina ramâne ridicata atât în transporturi, cât si în industrie", se mai arata în document.

În opinia AEI, piata subestimeaza impactul cursului valutar. Daca petrolul creste cu aproximativ 20%, iar dolarul se apreciaza simultan cu înca 8-10% fata de leu, costul exprimat în moneda nationala pentru importatori poate urca cu aproape 30%, înainte de includerea costurilor logistice, comerciale si fiscale.

În ceea ce priveste motorina, AEI estimeaza ca exista 55% probabilitate sa se situeze între 9,70 si 9,90 lei/litru; 30% probabilitate într-un interval cuprins între 10,05 si 10,25 lei/litru si 15% probabilitate ca pretul sa depaseasca 10,25 lei/litru, scenariu care ar necesita "o escaladare militara majora si perturbari importante ale fluxurilor mondiale de petrol".

România continua sa se numere printre statele Uniunii Europene cu cele mai mari preturi la carburanti. "Acest lucru ofera o anumita capacitate de absorbtie a unor cresteri fara ca piata româneasca sa devina imediat una dintre cele mai scumpe din Europa", mai arata analiza.

În concluzie privind exclusiv raportul dintre risc si probabilitate, consideram ca balanta ramâne înclinata catre noi cresteri ale carburantilor în urmatoarele una-doua luni, noteaza specialistul.

"Nu petrolul este singurul indicator care trebuie urmarit. Pentru România, combinatia dintre cotația Brent și evolutia dolarului american poate deveni determinanta. Dacă ambele variabile continua să crească simultan, conflictul din Golf escaladează, atingerea unui pret de aproximativ 10 lei/litru pentru motorina în luna septembrie nu mai poate fi considerata un scenariu marginal, ci unul cu o probabilitate semnificativa.

În schimb, o revenire a petrolului către 65-70 dolari/baril și o scădere consistentă a carburanților ar necesita o detensionare geopolitică rapidă, reluarea fluxurilor comerciale normale și o scădere a pretului barilului- condiții care, în acest moment, par mai puțin probabile decât scenariul unei piețe energetice tensionate", a adăugat Chisalița.